

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2011. DECEMBER XXII. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

„NE FÉLJETEREK, MERT ÍME, HIRDETEK NEKTEK NAGY ÖRÖMET...”

Karácsonyi örömhír

„Lelkünkben gyújts pici gyertyát sokat. / Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk / törékeny játékunkat, a reményt.” Babits Mihály: Karácsonyi ének

„Az angyal pedig ezt mondta nekik: 'Ne féljeter, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.' Lk 2,10-11 „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. Jn 3,16

Azon a szent éjszakán Isten az Ő angyalaival meghirdette a nagy örömhírt: az evangéliumot – mert hiszen: az evangélium azt jelenti, hogy örömhír –, a betlehemi pásztoroknak, az egész népnek, és az emberi világnak akkor és örökre. Mi ez az örömhír? Maga a Szentírás foglalja össze egy másik Igében: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött fiát adta, hogy valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Lássuk meg először azt, hogy ez az Ige az egész világnak szól. Isten azt üzeni a világnak, hogy szereti. A teremtett mindenséget éppúgy, mint annak koronáját: az embert. Nem egy népnek, nem egy fajnak, fehéreknek vagy színeseknek, nem egy kontinensnek, Keletnek vagy Nyugatnak, hívő vagy hitetlen embernek üzeni, hanem az egész világnak. Mindenkinek, mert a maga számára teremtette a világot és az embert. Mindenekfelett gyönyörködni akar benne.

Pedig ez a világ megromlott. Az ember elromlott. Istentől elfordult. Őt megtagadta és elfelejtette. Emiatt kibeszélhetetlenül nyomorult és boldogtalan lett. Isten ezt az elbukott, megromlott, boldogtalan embert szereti, ősi ellenségét: a gyermekét. Téged.

Ebben az üzenetben Isten szól. És nem mi magunk. Nem filozófia, nem életművészet,

RAVASZ LÁSZLÓ, 1956 karácsonya

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

Megszületett, hogy újonnan szüless

Karácsonykor nem elég csupán emlékezni Jézus megszületésére. Ő nemcsak egy magasztos alkalmat ajándékoz a világnak születésnapjával, hanem ünneplő életformát, ami mindennapi létünket jobb irányba fordítaná. Ilyen értelemben ne csak megszületni lássuk Isten Fiát, hanem érzékeljük Benne a huzamosan és töretlenül követhetőt, Akiben évezredekben innen és túl sohasem csalódik az ember. Karácsonyra és karácsonyos hétköznapokra egyaránt szükségünk van. Ezt az ígényt megfogalmazhatjuk Isten felől, saját sorsunk irányából, ugyanakkor a krízisek hullámai között vergődő, lassan önmagával is meghasonuló kéltelkedő ember szemszögéből.

Az ószövetség hitelesen tudósítja az utókort arról az állapotról, amelyben egyedül Isten teremthetett helyes irányú fordulatot. Dániel bűnvalló imája mindent elárul emberről és Mindenhatóról. „...Vétkeztünk, és bűnbe estünk, megszegtük törvényedet, és lázadók voltunk, eltértünk parancsolataidtól és törvényeidtől. ...Azért szakadt ránk az eskü átka, amely meg van írva Mózesnek, az Isten szolgájának törvényében, mert vétkeztünk ellene. ...Hallgasd meg mégis, Istenünk, szolgád imádságát és könyörgését, és ragyogjon rá orcád elpusztult szentélyedre...” (Dán 9,4-19) Ézsaiás ugyancsak Isten beavatkozásában bízik, amikor a nyomorúságban és sötétségben szenvedő népet világosságban, eljövendő fény ragyogásában látja. (És 9,1-2)

Krisztus Jézus nemcsak Betlehem éjszakájának sötétjét törte át, hanem az elpusztult szentélyt állította helyre. Isten arca Krisztus, Aki visszahozta a sötétséget kiszorító fényt, hogy ragyogjon a világban minden ember között. Karácsonykor ünnepeljük Őt, a fényárasztó Istent, a világosságot örömmel fogadók közösségében. Ünnepeünk, viszont nem rejthetjük el fájdalmunkat azok miatt, akik nincsenek a karácsonyi seregben, akik a sötétséget választják, akik a megszegett eskü átkától szabadulni nem kívánnak. Krisztus után két évezred távolában nagyobb a felelősségünk, mint az ószövetségi prófétáké. Mi Krisztus után élők (időbeli és módbeli formában is) vagyunk, több az ismeretünk, több a lehetőségünk. Mi túl vagyunk a Messiás váradalmán, mi szolgáljuk Őt, és Ő hozzá segítünk másokat.

CSÜRY ISTVÁN püspök

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

„Én vagyok a világ világossága”. (Jn 8,12) **Áldott karácsonyt!**

„És szülé az ő elsőszülött fiát, és bepólyálá őt, és helyezteté őt a jászolba, mivel-hogy nem vala nékik hely a vendég-fogadó háznál.” Lk 2,7

Karácsonykor minden Jézusról beszél, és minden szem Jézusra figyel. A betlehemi csilgag, a bölcsek, a pásztorok, még Heródes is. Jézus fölé hajlik Mária és József is, Jézusról énekelnek az angyalok. Miért jött Jézus? Azért, hogy megváltsa a világot. Mivel kezdte megváltói művét? A családdal, a család megszentelésével. Tudta ő is, hogy minden jó, de minden rossz is a családból származik, áldások vagy átok forrása. Harminc évig Urunk családjában élt, ezzel megszentelte az emberiség gyökerét. Családjaink is, melyek Jézus által megkötött házasságra alapulnak, el vannak különítve Isten számára.

A család nem éjjeli menedékhely, hanem szent hely, Isten jelenléte által megjelölt hely. Nem attól szent, Istenhez tartozó, hogy a falakon bibliai igehelyek, esetleg szentképek vannak, hanem attól, hogy a falak között a léggör szent. Vannak családok, ahol unalmas a léggör, senki sem érzi jól magát, van, ahol ingerült a léggör, mindenki menekül belőle, van ahol mérgezett a léggör, ott gyűlölik egymást. De van, ahol békés és örömteli a léggör, ott szeretik egymást. Ezt a léggört teremti meg az Isten tisztelete.

Mit jelent az, hogy Istené az első hely? Azt, hogy a családban imádkoznak, megélik a szeretetet, a hitet. A családfő nem kocsmába, hanem templomba jár, jó példát mutat, a gyermekek lelkében szülő, nagyszülő építik a hitet és nem rombolják le azt, amit vallásórán tanult meg, nem a legdivatosabb ruha, nem a legdrágább játék a fontos, hanem a meseolvasás, a mesehallgatás, a családi játék, a családi együttlét, az ünneplés, az őszinte beszélgetés.

Mindenki tudja, hogy a finomabb kerti növényeket nem szabad magról vetni, mert így elpusztulnak, előbb melegházban kell nevelni őket, s csak amikor megerősödtek, akkor szabad kiültetni. Ilyen melegháznak szánta Isten a családot. Itt kell szellemileg érett embereket nevelni, elsősorban a család kell foglalkozzon a gyermekekkel, kérdéseire türelmesen válaszolni és érdeklődését fölkelteni. Itt kell erkölcsileg szilárd embereket nevelni, erkölcsi alapelveket megtanulni: amit nem akarsz magadnak, te se tedd másnak, aki nem dolgozik, az ne is egyék, árbóc légy és ne szélkakas, itt kell szociális embereket nevelni: nem szabad engedni, hogy a gyermek zsarnok legyen, aki képtelen lemondani valamijéről a másik javára, ne engedd, hogy gyermekek bálvány legyen, aki előtt mindenki hódol. Nem szabad elkényeztetni, de dresszírozni sem. A család a társadalom kicsinyített mása, itt kell megtanulni egymást elviselni szeretetben, egymásnak megbocsátani. Nem szabad elnézni a gyermek hibáit, de nem szabad csak, és folyamatosan dorgálni sem. Gondoljunk a bibliai Józsefekre. Miért gyű-

A LÉLEK CSENDJE

Karácsonykor minden Jézusról beszél

„Ó, Isten, hozzám kötéd így magadat, Hogy értem küldéd világra Fiadat”. (MRÉ 196/4)
Gerard van Honthorst: A pásztorok imádása

lötték meg testvérei? Mert apja elkényeztette, kivétel tett vele és engedte, hogy álomlátásaival dicsekedjék.

Jézus, miután hazatért Názáretbe, gyermekként engedelmeskedett Máriának és Józsefnek. Egy régi gyermek imakönyvben láttam egy képet a názáreti ház egyszerű, de tiszta szobájáról. A szoba közepén tükör állt, alatta a fölírás: csodálatos tükör, nézz bele, és megtudod, milyennek kell lenned. Ez a tükör a gyermek Jézus, aki ebben a szobában harminc évig élt családjával. Ha egy gyermek néz bele, a gyalupad mellett szorgalmaskodó Jézust látja, ha a szülő néz bele, akkor a töviskoszorús Krisztus néz vele szembe. A názáreti családi élet mind gyermekeink számára, mind nekünk, szülőknek útbaigazítás.

Karácsony ünnepén a betlehemi istálló, a jászol, a Jézusnak örvendő és egymást szerető szülők képe a tükör, a karácsonyi fényeknél ebbe a tükörbe nézünk és fogódzunk együtt, egy családként Jézusba. Megköszönjük, hogy Istenünk által teremtett családkban élni jó, a legjobb családkban élni, a legszebb ajándék, az Isten által megszentelt családi fészek. A Jézustól szeretett családkban csak akkor van igazi szeretet, ha van Jézus iránt viszonzó szeretet, akkor van boldog családi élet, ha Jézus kerül az első helyre.

Jézus Urunk, ne engedd, hogy amit te jónak teremtettél, amit Te jóvá tettél, az a mi tőled elforduló szemünk, ajkunk, fülünk,

kezünk miatt megromoljék, ne engedd, hogy családkunkat szétszakítsa, szétrombolja az ősellenség, a magunk önzősége, szeretetlensége. Ámen.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

BABITS MIHÁLY

Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt ridogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-űr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párja, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...

Becsésnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
S nem vélted rossznak a zord életet
te, kiről zengjük, hogy megszületett!

Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyűjts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törekeny játékunkat, a reményt.

KARÁCSONYI EMLÉK

Miért csak gyermekkorban?

Idősek otthonában kérdeztük meg a bennlakó embereket, mesélik el legszebb karácsonyi élményüket. Szébbnél szebb történeteket mondtak el, hogyan ivódott emlékeikbe, érzéseikbe és hitükbe az a karácsonyi alkalom. Nagy volt ám a meglepetésünk, amikor rájöttünk, hogy mindegyik idős embernek csak a gyermekkorából volt emlékezetes karácsonyi története. Miért? Ha felnövünk, elfogy a lelki nyitottságunk az ünnep tartalmának befogadására? Kiegyezett a mai ember? Már nem talál az ünnepben elég vigasztalást, ígéretet és beteljesülést? Nézzük utána a magunk karácsonyi élményeinek! Vajon mi nem repülünk-e mindjárt vissza térben és időben a faluba, gyerekkorunk templomának karácsonyi csillogásába, gyermeki hangon, őszintén elmondott versek hangulatába? De igen.

Ha most a Harangszónak le kellene írnom a magam karácsonyi élményét, akkor szintén a gyerekkoromba mennék vissza, mert ott találok meg a hófödte szilágysági dombok alatt, a völgyben meghúzódó 16. századi gótikus templomom fagyos levegőjében összesereglett, karzatok rogyásáig gyűlt forró-lelkű, Jézuskát imádó népem körében a feledhetlent. Úgy nem zengett sehol a „Kicsiny betlehemben...”, mint otthon. Jó ötven éve, Karácsony éjszakáján vártuk a kántálókat, majd hozzájuk csatlakozva jártuk Szilágycseh utcáit, rokonokat, szomszédokat költögetve: megszületett a Megváltó, ébredjétek. Már fáradtan, de még felmáztunk a Bagoly-vár mellett lakó nagynénénk házához, ahol utolért a szikrázó, havas reggel. Onnan indultunk templomba, együtt a rokonokkal...

Minél többször megyek vissza az idő múltában megszépült gyermekkori emlékeimhez, annál inkább rájövök arra, miért is költöztetjük élményeinket a gyermekkorba. Mert akkor még áldoztunk időt a szemlélődésre. Tátott szemmel, ámultan álltunk a testté lett csoda látásánál. Ahogy megnőttünk, szaladt velünk a mindennapi sürgető tennivaló, a körülmények kényszere, az időzavar. Már nem állunk meg szemlélni az Isten karácsonyi csodáját. Így nem is történik velünk sem csoda. Csoda, hogy még engedi az Úr, hogy emlékezzünk Jézus születésére! Gondoljuk meg, hátha lehet a mienk is a mennyeknek országa! Legyünk ünnepnyi időre bár gyermekek, Istennek gyerekei!

VERES-KOVÁCS ATILA

Ünnepi bajok

Már igei gondolataimat rendeztettem Karácsony reggelén, önálló gyülekezeti kispapként legelőször, amikor valaki kopogott az ajtón. Kántálónak véltem, kaláccsal vagy tányér kocsonyával lep tán meg valaki, – de csak egyik presbiterünk jött riadtan, hogy baj van...

„Azért jöve, hogy éljünk, Isten kedvébe essünk, Erdemből kegyelmet nyerjünk.” (MRÉ 190/5) Radványi Károly alkotása

Beteg valaki a családban, gondoltam rögtön, és aszisztensző feleségemet kell ismét gyorsan ébresztenem. De nem...

Szentestén felvették magnóra a frissen alakult kis kórusunk által énekelt, Halld, az ég harangi zengnek című éneket. Kértek hozzá engedélyt? Na még ilyet! Ráadásul a szép karácsonyestében hazafelé tartva bekapcsolták az utcán a magnót... Azok a megtértek... (A kis gyülekezetben elő-elő került a megtértek – nem tértek közötti susárlás. Csendesítettem is őket, hogy egyik vagyunk, egy az Urunk, a templomunk).

Menjek, jelentsem a miliciának, mert ebből baj lesz, innen már vittek lelkész a börtönbe.

Szép kis köszöntés... Meg is zavarodtam tőle, hogy ez éppen olyan komoly dolog lenne? Tán még a sötét cellámat is láttam egy pillanatra. De megpróbáltam higgadtan látszani.

– Tessék nézni, én most nem tudok a szomszéd faluba menni, várjunk vele, aztán meglátjuk. Most Úrasztalához készülünk. Közben pillanatok alatt átfutott rajtam, hátha oda is elmegy ő, ha én nem. Egész istentisztelet alatt ez járt a fejemben. Békességről beszéltem békétlen lélekkel. Izzadtan, gyanakodva adogattam a Krisztus testét-óvéré.

Istentisztelet végeztével az öreg gondnok bácsi is jött megrettenve, hogy baj van... András bácsinak nem adtam Úrvacsorát.

– Kenyeret se, bort se? – kérdeztem elhűlve. – Csak bort nem kapott. De miért? Teccik haragudni rá, vagy bűnösnek teccik tartani? – (Micsoda nagyhatalom vagyok én itt). András bácsi arcán is kiütözött rendesen az ijedelem. Illendő bocsánatkérés után az irodában külön kiszolgáltam bátyáinknak a bort.

Délután viszont ismét jelentkezett a reggeli vendég, hogy megyek-e akkor a miliciára?

– Tessék nézni, én attól félek, hogy az a román milicista nagyon lenézne engem, hogy a híveimet jelentem karácsony ünnepén. Ők még vallásosabbak, mint mi. Majd, ha valahogy mégis megtudja, meglátjuk mi lesz. De mi is lehetne? Ha részeg legényeknek lehet fújni az utcán, hogy én vagyok a Horthy Miklós első katonája, olyan nagy baj lehet abból, hogy Halld az ég harangi zengnek..., hírül adva minden népnek Isten üdvözenetét?

Pedig akkoriban fekete listán volt Horthy kormányzó neve és Isten üdvözenete egyformán.

BERECZKI ANDRÁS

Lélektől-lélekgig

Legszebb, legemlékezetesebb élményeim megírására készülve, nagy segítségemre volt a Lelki harmat című, napi áhítatokat tartalmazó könyv. Többek között a következő rész: „Aki a Krisztus által Istennel közösségben él és az Úrban örül, annak lelke túlárad, azt nem is kell nagyon biztatni, mert amikor csak lehet éneklésben tör utat magának a lelkeben lakozó igazi öröm.”

Adventi, karácsonyi emlékeim között keresgélve előkerült a nagyváradi szőlősi egyházközség Misztótfalusi Kis Miklós énekkarának szolgálata, Molnár Ibolya tiszteletesasszony vezényletével, mely a legszebb élményem maradt, s velem együtt az énekkari tagoknak is.

Az adventi úton első szolgálatunk, a nagyváradi Anna Nőszövetség elnöknője meghívására az Adventi Ünnepeken való fellépés volt. Karácsonyra várva is énekelt az énekkar, bevonva a jelenlevőket is, amit szeretetvendégség követett, kis figyelmesség mindenki részére. Könnyes szemmel fogadtuk a köszönő szavakat. Volt, aki elmondta, hogy neki az volt a karácsonya.

Kell-e ennél felemelőbb érzés?

Második szolgálatunk a kórházban volt, karácsony előtt 1-2 nappal. Énekel és kis csomaggal, szeretetteljes, késő estig tartó esemény.

Nem éreztünk fáradtságot és nyugtalanok sem voltunk az elmaradt otthoni munkák miatt. Sőt, úgy éreztük, hogy nem vittünk, hanem mi kaptunk ajándékot a sok hálas betegtől.

Énekkari szolgálatunk ugyan megszűnt, ám a szeretetszolgálat megmaradt, mert nélküle szürke lenne a világ és az élet.

Az én lelkemben az szeretet, a napfény és a színek kavalkádjá él tovább, s úgy érzem ezt meg kell osztanom sokakkal.

Kívánok minden Harangszó-olvasónak egészséget, örömet, szívmelengető kellemes karácsonyt! Boldog új évet!

SZÉLL KATALIN

Wass Albert: Karácsonyi mese

Nagyapánk ott ült szokott helyén a kandalló mellett, s olykor egy-egy bükkfahasábot vetett a sziporkázó tűzre. A dohány füstje kék felhőbe burkolta pipázó alakját, s ezüstös szakállán olykor megcsillant a láng.

Mi, gyermekek a mennyezetig érő, gyertyafényben izzó karácsonyfa körül álltunk elfogódottan és izgalomtól elmeredt szemmel, és sóvár pillantásokat vetettünk a fa alatt fölhalmozott ajándékokra. Hűségesen elénekeltük a „Mennyből az angyal” összes versét. Ének után apám fölolvasta a betlehemi csillag történetét a Bibliából, elmondtuk közösen a karácsonyi imádságot, s azzal nekiesztünk a játékoknak, akár a karámba szorított birkanyájnak az éhes farkascorda.

Kis idő múlva nagyapánk megszólalt ott a kandalló mellett a maga érdes vénember-hangján:

Aztán tudjátok-e – kérdezte –, hogy miképpen keletkezett tulajdonképpen a karácsony?

Akkor született a Jézus Krisztus – felelte Margit húgom okosan, s nagyapánk bólintott rá.

Ez igaz – mondta –, mert hogy Ő volt az Úristen legnagyobb karácsonyi ajándéka az emberi világ számára. De maga a karácsony már régen megvolt akkor. Ha ideültök mellém a tűzhöz, elmondom hogyan keletkezett.

Köréje gyűltünk a szőnyegre, mindegyikünk valami új játékot cipelve magával, s figyelmesen lestük a száját, mert nagyapánk nagyon szép és érdekes meséket tudott ám!

Hát az úgy volt – kezdte el –, hogy réges-régen, amikor Noé apánk unokái megépítették volt a Babel tornyát, s annak ledőlte után nem tudták egymást megérteni többé, az irigység és az elfogultság egyre jobban kezdett elhatalmasodni a földön. Aki nem volt olyan ügyes, mint a szomszédja, azt ölte az irigység, hogy a másíknak szebb háza van. Aki rest volt művelni a földjét, az irigyelte azt, akinek szebb búzája termett.

S amikor az irigység már igen-igen elhatalmasodott az embereken, akkor megszületett belőle a gonoszság. A rest lopni kezdett, a tolvaj gyilkolni, a kéregető rágyújtotta jövevőjére a házat.

Addig-addig, hogy egy napon az Úristen odafönt az égből megsokallotta az emberek gonoszságát, s rájuk szabadította a sötétséget és a hideget. A nap eltűnt az égről, a vizek befagytak, a rablógylkos számára nem termett többé semmi az elrablott földön. Nagy fázás, éhezés és pusztulás következett ebből az egész embervilágra.

Mikor pedig már közeledett erősen az idő, amikor minden embernek el kellett volna pusztulnia a földön, az Úristen odaintette maga mellé kedvenc angyalát, a Világosságot, és ezt mondta neki: „Eridj le, hű szolgálóm, s nézz körül a földön, melyet gonoszsága miatt pusztulásra ítéltém! Vizsgálj meg minden embert, s akiben megtalálsz egy csepp nyomát a jóságnak, annak gyújtsdál gyertyát a szívében! En pedig majd az utolsó előtti napon alánezek a földre, s ha csak egy kicsike világosságot is látok rajta, megkönyörülök az emberi világon.

Ezt mondta az Úristen, s a Világosság anyyala alászállott a földre, hogy teljesítse a parancsot.

A föld sötét volt és hideg, mint a csillagtalan, zimankós téli éjszaka. Az emberek tapogatózó

„Már lehozta az életet, Mely Istennél volt készített, Hogy ti is véle éljétek, Boldogságban örvendjétek.” (MRE/191/4)

Udde Frigyes: Jézus születése

jártak az utcákon, s akinek volt még egy darabka száraz, fagyott kenyere, az elbújt vele a pincék mélyére, hogy ne kelljen megosztania mással.

Egy birkabőr bundáért meggyilkolta apját a fiú, s akinek még tűz égett a kemencéjében, az fegyverrel őrizte szobája melegét a megfagyóktól.

Az angyal nagyon-nagyon elszomorodott, hogy hasztalan járta az emberi világot, mert nem talált benne egy fikarcnyi jóságot sem.

Lassanként kiért a városból, s ahogy a dűlő-úton haladt fölfele, találkozott a sötétben egy emberrel, aki egy kidöntött fát vonszolta magával. Kiéhezett, sovány ember volt, csak szakadt rongyok borították a testét, s mégis vonszolta magával a terhet, bár majdnem összeroskaadt a gyöngeségtől.

Minek kínlódsz ezzel a fával? – kérdezte az angyal. Hiszen ha tüzet gyújtánál belőle megadnak itt, megmelegedhetnél mellette.

Jaj lelkem, nem tehetem én azt, – felelte az ember. Feleségem s kicsi fiacskám van otthon, kik fagnak meg, s olyan gyöngék már, hogy idáig nem jöhethének el. Haza kell vigyem nekik.

Az angyal megsajnálta az embert, és segítette neki a fát hazavinni. Mivel az angyaloknak csodálatos nagy erejük van, egyszerre csak odaérték a sárból rakott kunyhóhoz, ahol a szegény ember élt. Az ember tüzet rakott a kemencében, s egy-

szeriben meleg lett tőle a kicsi ház, s míg egy sápadtra éhezett asszony s egy didergő kisfiú odahúzódtak a tűz mellé melegedni, s az angyal meggyújtott egy gyertyát az ember szívében, mert jóságot talált abban.

Édesanyám, éhes vagyok... – nyöszörögte a gyermek, s az asszony benyúlt a rongyai közé, elővett egy darab száraz kenyeret, letörte az egyik sarkát, s odanyújtotta a gyermeknek.

Miért nem eszed meg magad a többit? – kérdezte az angyal. Hiszen magad is olyan éhes vagy, hogy ma holnap meghalsz.

Az nem baj, ha én meghalok, – felelte az asszony, csak legyen, mit egyék a kicsi fiam.

S az angyal ott nyomban meggyújtotta a második gyertyát is, és odahelyezte az asszony szívébe.

A gyermek leharapott egy kis darabot a kenyér sarkából, aztán megszólalt: Édesanyám, elhozhatom két kis játszótársamat a szomszédból? Ők is éhesek, s nincs tűz a házukban. Megosztanám velük ezt a kis kenyeret meg a helyet a tűznél! Az angyal pedig meggyújtotta a harmadik gyertyát is, és odaadta a kisfiúnak, aki boldogan szaladt ki a gyertyával a sötét éjszakába, hogy fénye mellett odavezesse kis társait a tűzhöz és a kenyérhez.

S pontosan ekkor érkezett el az utolsó előtti nap, és az Úristen alánezett a földre, s a nagy-nagy sötétségben meglátott három kis pislákoló gyertyalángot. És úgy megörvendett annak, hogy az angyal mégis talált jóságot a földön, ha nem is többet, csak hármat, hogy azon nyomban megszüntette a sötétséget, visszaparancsolta a napot az égre, s megkegyelmezett az emberi világnak.

S azóta minden esztendőnek a vége felé az Úristen emlékeztetni akarja az embereket arra, hogy a gonoszság útja hova vezet. S ezért össze a nappalok rövidülni kezdenek, a sötétség minden este korábban szakad alá, és minden reggel későbbben távozik, hideg támad, befagnak a vizek, s a sötétség uralma lassan elkezd megfojtani a világot. Mi, emberek pedig megijedünk, s eszünkbe jut mindaz a sok rossz, amit elkövetünk az esztendő alatt, és amikor eljön a legrövidebb nap, a Világosság angyala alászáll közeink jóságot keresni.

Akkor egyszerre mind meggyújtjuk a karácsonyfa gyertyáit, hogy az Úristen, ha alátekint, fényt lásson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat.

Ez a karácsony igazi meséje – fejezte be nagyapánk ott a kandalló mellett azon a régi-régi karácsonyestén. Én pedig azért mondtam el nektek, gyerekek, hogy megjegyezzétek jól, és emlékezzetek reá. Mert ez a mi emberi világunk újra építeni kezdi a Babel tornyát, melyben egyik ember nem értheti meg a másikat jelszavakból, hamisságokból, elfogultságokból és előítéletekből.

S jönni fog hamarosan az irigység is, a rosszindulat, meg a gonoszság, melyek miatt az Úristen újra pusztulásra ítéli majd az embert. Tolvajlás és gyilkosság fog uralkodni a földön, s ha a nyomorúság és a nagy sötétség rátok szakad majd, akarom, hogy emlékezzetek: csak a szívetekben élő gyertya menthet meg egyedül a pusztulástól.

KARÁCSONYI ÉNEKES, ZENÉS TEMPLOMI JÁTÉK (LK 1-2)

Fiú születik

József, a názáreti ácsmester fúr-farag.
Épp egy deszkát gyalul. Mi lesz belőle?
Ajtókeret? Szekériülés? Padlóburkolat?
Hogy mi jár a fejében, nem tudja más,
csak az Úr, meg talán az angyal, akire
nem hallgatott a vén pap, Zakariás.

De én megsúgom nektek némán: bölcső.

Mária fonalat fon, dúdolóva dolgozik.
Nem hagyja félbe, nem húzódozik.
Boldog, miközben alkot. Egészen jól halad.
A fonalból ruhácska lesz, meleg takaró.
Valaki ott rúgkapál a köténye alatt.
Megszületik, mire a hegyek közt leesik a hó.

Bent fiúcska rúgkapál, akár egy kiscsikó.

Ki a kisfiú apja? Talán József, az ács?
Hisz nemrég volt az esküvője Máriával.
Vagy amiről annyit suttognak: valaki más?
Bizony. Mária még most is hallja az angyalt,
aki egyszer csak ott termett, és üdvözölte:
Kedvel téged az Úr. Fiút szülsz, aki az Ő
Fia lesz. Isten egyszülöttje.

Suttogva mondom, amit a lány:
Legyen, ahogyan te akarod.
Hol van már az angyal? Hol van az esküvő?
Mikor lesz kész a bölcső? A meleg takaró?
Talán soha, soha, soha, bizonytalanná vált a jövő.

József pakol. Mária is pakol.
A császár úgy döntött valahol,
mindenki a maga városába menjen.
Messzi útra készül József és Mária.

Józsefnek Betlehem a szülővárosa.
Indulnak mentem. A műhelyajtóra
József még kiírja: Betlehembe mentem.

Messze van Betlehem, a júdeai város.
Forgalmas ez az út, mégse barátságos.
Rablók, vadállatok leselkednek folyton,
Többször át kell kelni rohanó folyókon,
de kit az Úr vezet, oltalmaz mégis,
nyugodtan indulok utaimra én is.

Egyszer tévedtem el, suttogva elmondom:
Mikor Uram helyett boromra volt gondom!

Ez a híres Betlehem? Ez a kicsi város?
Zsúfolásig megtelt, minden ajtó zárva.
A fogadón tábla: Megtelt! Jó reggelt
Betlehem! Jó napot! Jó éjt! Minden ajtó
azt feleli: megtelt, megtelt, megtelt.

Psszt! Nem mondom másnak, csak nektek.
Különben fel is út, le is út, mehettek.
Van itt egy tuti hely. De előbb tehettek
valamit értem is... A téli szállásom.
Van most a nyájaknál alkalmi állásom
úgyis, hát átadom, nem bánom. Kiváló
istállógarzon, természetes hőcserével.

„Velünk lakik az Isten, / Nem vagyunk egyedül itt lenn, / Csendesedjék el szívünk / panaszja és félelme.”

Meg kell még sügnom, Józsefnek, Máriának
nem újdonság sem az istálló, sem az állat.
Hát megőrültek szívből az útmutatásnak.

Oááá! Oááá! Oááá! Hallottál már oááát,
amit mindenki várt, mindenki megcsodált?
Csodát! Te legfeljebb egy család csodáját
hallhattad. Én a világ csodájáról beszélek.
Mária még az éjjel megszülte kisfiát.
Bepólyálva, és a jászolba fektette.

Csodát, csodát, csodát vártunk.
Csodát, csodát, csodát kaptunk.
Csodát, csodát, csodát látunk.
Csodát, csodát, csodát hallunk.

Még mindig éjjel van. A mezőn pásztorok
vigyáznak a nyájra. A juhok alszanak.
Pislákol a tűz. Körülragyogja őket
csillagaival az ég. Nem kellenek szavak.

Egyszer csak még nagyobb fény gyullad.
Egy angyal szólal meg belőle:
„Ne féljétek! Örömhírt hoztam.
Megszületett az Úr Krisztus,
Dávid király városában.
Találtak egy kisbabát, aki
Bepólyálva fekszik egy jászolban.”

Még nagyobb fényesség támad, de
már csak suttogok. Angyalok énekét
ki tudná leírni emberi beszéddel.

Alszik még a város. Aki teheti, horkol.
Mit sem tud arról, hogy ki született.
Boldog álmokat sző a takácspók,
bekebelezni egy éjjeli andalgó legyet.
Csak két boldog ember nem alszik és egy gyerek.
S néhány pásztor, ők az istálló felé tartanak.
Hány éve várják, és most itt van. A városukban.
Az Úr sokáig vet, és időben arat.

Csitt, te, te, fel ne ébreszd.
Honnan tudod, hogy alszik?

Te csak birkához értesz?
A birka is megellik.
Na jó, vita lezárva.
Csak bírjátok ki addig.
Ő az a kisbaba.
Az Úr Krisztusa.
A világ Megtartója.
Óróla mondta az angyal, hogy megszületett.
Jászolban fekszik. Bepólyálva. Ki más lehet?
Íme a jel, hogy az Úr szeret.

Gyermek születik nekünk,
Fiú adatik nekünk.
Így fogják őt nevezni:
Békesség Fejedelme. (Ézsaiás 9,5)

Velünk lakik az Isten,
Nem vagyunk egyedül itt lenn,
Csendesedjék el szívünk
panaszja és félelme.

Örömhírt mondok: jászolban
kisbaba fekszik. Ártatlan.

Nem várta kastély, szép paplan,
Mégse született váratlan.

Várták falunk és városban,
S úton, legyen bár járatlan,

Várták ebben a mondatban:
Isten kisfia páratlan.

Pam-pam-pam-para-pam-pam-pam
Isten egy Fia köztünk van.

Gyermek a jászolban

A sötét, hideg éjszakában ketten mentek az elhagyatott úton. Egy ember és egy asszony. Nagyon lassan mentek. Az asszony egy számaron ült, a férfi pedig úgy vezette a szamarat. Nagyon hosszú út volt mögöttük. Mária és József voltak azok.

Máriának Betlehembe kellett menniük. Ebben a városban lakott hajdanában Dávid király. Ott kellett jelentkezni a népszámlálásra. A római császár parancsolta így. Amit pedig a császár parancsol, annak meg kell lennie, mert ő volt majdnem az egész világnak parancsoló ura. A császár valami miatt tudni akarta, hány ember lakik az országban. Az emberek aggódtak, mert az ilyen népszámlálásoknak rossz vége szokott lenni. Mindenkinél fel kellett iratkozni a maga városában. Ezért kellett Máriának és Józsefnek Betlehembe utazniuk. Az volt az ő városuk, Dávid királytól ők onnan származtak.

Nagyon hosszú volt Betlehemig és nagyon fárasztó. Mária a szíve alatt már ott hordta a megígért kisbabát, akiből a világ királya lesz. Nemsokára meg kell születnie. De hol?

Máriákat nagyon megviselte a hosszú utazás. Akkor végre meglátták a sötétben Betlehem fehér falait. József szeretettel bízta Máriát: – Mindjárt ott leszünk. Aztán keresünk egy jó helyet, kényelmes szállást éjszakára.

Amikor beérkeztek Betlehembe, mindenütt bezárt kapukat és sötét ablakokat láttak. Mária és József egy nagy házhoz igyekezett, a vendégfogadóhoz. Hátha ott találnának szállást, legalább Mária számára. De ezekben a napokban a népszámlálás miatt mások is úton voltak, a vendégfogadóban nem volt már hely. József megpróbált beszélni a fogadóssal: – Kérem, a feleségem kisbabát vár, feltétlenül le kell pihennie. A fogadós végignézte Józsefet és Máriát, és mivel látta, hogy pénzük nincs, ezért csak úgy, foghegyről odavetette: – Tele van a fogadó, nincs hely. Mit akarnak? A saját ágyamat csak nem adhatom oda!

Most mitévők legyenek? A szabad ég alatt aludjanak? Nagyon veszélyes ilyenkor kinn tartózkodni. És hideg is van. Ha megszületik a kisbaba, hova fogják tenni, hogy fogják melengetni? Mária és József kimentek Betlehem szélére. Ott, a falu szélén istálló álltak. A bárányok kint voltak a mezőn, de az istállóban ott voltak a kis bocik és a szamárcsikók. Őket nem vitték ki a hideg éjszakába legelni.

Mária és József egy ilyen csendes kis istállóban húzódtak meg. Boldogok voltak, hogy találtak helyet és hogy együtt lehetek. Ketten sokkal könnyebb elhordozni a nehézségeket. József szalmából ágyat készített Máriának, és betakargatta Máriát. Éjszaka volt Betlehemben. Kint sötét volt, csak a

„Mert Isten Fia csodálatosan szállt le az égből, (...) hogy a Szűz csodálatosan hordozza méhében, hogy csodálatosan járjon e földön s függjön a keresztfán, hogy e világot, mint kezdettől fogva, mindenkor betöltse.” (Kálmán János: *Institutio*, II. könyv, XIII. 4.) Murillo: Pásztorok imádása

csillagok ragyogtak egyre fényesebben. Különösen az egyik csillag, nagyon fényes volt. Mintha feljűk haladt volna, hogy világítson nekik. Különös.

A sötét és csendes istállóban Mária megébredt. Érezte, hogy most fog megszületni a kisbaba. Miután a kisbaba megszületett, Mária örömmel ölelte magához az újszülöttet. Kicsi, magatehetetlen kisbaba volt, de csodaszép. Úgy nézett ki, mint minden más kisgyerek, de valahogy mégis más volt. A nézése, olyan különös volt. Ha majd meg-nő, király lesz belőle és minden embert boldoggá fog tenni. A különös, szelid nézése még nagyon sok embert fog megvigasztalni.

József is boldog volt. Munkához szokott nagy tenyerével megsimogatta a kisbabát. Fog majd neki szép játékokat és szép kis ágyat készíteni, hiszen ácsmester ő! De most hova fektessék le? Máriának szép kendői voltak, ezért a legvastagabba belegöngyölték a kisbabát és az istállóban levő jászolba fektették. A kis bocik és a szamárcsikók kíváncsian dugták oda a fejüket a jászolhoz. Látni akarták ezt a különös kisbabát. Ahogy ott nézték az állatok a gyermeket, orrukkal és leheletükkel jól melegítették.

Mária azt mondta Józsefnek: – Jézus legyen a neve, ahogy az angyal mondta. Ott feküdt a kis király egy istállóban, egy puha jászolban. Isten Fia istállóban született. És nem tudott róla senki.

ISKY ISTVÁN

MÓRA LÁSZLÓ

Karácsony édes ünnepén

*Legyen ma templom minden ember szíve,
Mélyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.*

*Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.
Karácsony édes ünnepén
Istennek tetsző legyen a kenyér.*

*Szálljon szívéinkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!*

*Akinek könnyet osztogat az Élet
És kín a napja, kín az éjjele,
Karácsony édes ünnepén
Ne fuss előle! Oh beszélj vele!*

*Testét takard be s enyhítsd sok sebét!
Oh lásd meg, tudd meg: testvér ő veled.
Karácsony édes ünnepén
A szíved szépiül, őt ha öleled.*

*Az emberszívek örökélő őre
Tegye ma össze mind a kezeket!
Karácsony édes ünnepén
Maradj vendégünk: Jóság, Szeretet!*

TOLLVONÁS

Láss csodát!

Az elmúlt évek során ellopták a karácsonyunkat. Talán észre sem vettük, talán társtettesek voltunk benne mi magunk is. Talán tudatosan cseréltük le a meghitt, családi körben tartott gyertyafényes, hozsannától zengő Krisztus-fogadást arra, amit a reklámpia kínál és imitál.

Leccseréltük PC, azaz politikailag korrektek „kellemes ünnepekre”, ahol a hangsúly azon van, hogy mi jól érezzük magunkat. Hogy kellemes legyen az ünnep, ha beleszakadunk is, jök legyenek az ételek-italok, nézhetőek a filmek.

A karácsonyi wellness-ipar rátelepedett az adventi Krisztus-várásunkra is. Valósággal becserkészett minket. Békesség, lelki készülés és várakozás helyett ott topogtunk pattanásig feszült idegekkel a bevásárlócsarnokok polcai és pénztárai előtt. Talán már ott eldőlt, hogy az idei karácsonyunk is csak egyszerűhasználatos ünnep lesz, az év végén.

A Kísértő éppen csak a súlypontot helyezte át. Az Ünnepeletről reánk. Az Isten szeretetéről a megvásárolt szeretetre, a Krisztusvárásról a hangulatot keltő és élető cscecsebecsére, és úgy tűnik elérte a célját. Megrakta lelkünk csillogással és hangulattal, a pót- és filingkarácsony minden kellékével. Ezek egy részét az ünnep után kidobjuk, a többit visszacsomagoljuk a karácsonyi kellékek közé.

Krisztuspótlással telik az ünnep, ha az Istentől kiüresített adventen és karácsonyon egymástól várjuk mindazt, amit pedig mi magunk nem vagyunk képesek megadni. Nem mi vagyunk az ünnepelt, még ha őt rendre kirekesztjük is az életünkől. A Krisztus nélküli karácsony pogány ünneppé silányul, lelkes, de Lélek nélküli utánzás. Érzéseket megmozgató, de szívekig el nem érő pótkarácsonnyá, ahol a

csecsemő csak a dekoráció része a betlehemi esz-köztárban. A „Szent szülepár”, a pásztorok és a királyok között. A viasz-kisdéd azonban a hangulaton kívül nem adhat nekünk semmit. Semmit, ami esztendő múltán is kitart. Megtart.

Milyen jó, hogy a szuverén Isten nem bíz ránk mindent. A találkozást sem. Ő nem téveszt bennünket szem elől, akármilyen hosszú is a sor a pénztár előtt. Soha nem eshetünk ki az Ő látószögéből. Szem előtt vagyunk. Úgy vár minket, hogy közben nem ül karba tett kézzel. Közben gondot visel és munkálkodik az életünkben, kegyelméből megtart, készíti a Vele való találkozásra. Olyan karácsonyra, ami nemcsak két-három napig tart, hanem egy egész életre szól.

Kétezer éve a karácsony ugyanazokat a kérdéseket veti fel: van-e még helyed az életedben, a szívedben, otthonodban és családodban a születendő Krisztusnak, vagy már mindent elbarikádoztál ajándékdobozokkal? Nálad is kevés a hely, mint egykor Betlehemben? Elég neked a filing-karácsony csillogó-villogó esz-köztára, vagy túl vagy már néhány családon és végre a nagybetűs Szeretetre vágyasz, aki nemcsak ünnepet, de új életet is kínál? Életreszólót.

Láss csodát! Nyiss kaput. Tárd ki a szíved. Fogadd a Krisztust!

FABIÁN TIBOR

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Nem a mi dolgunk a világ megváltása, de a mi kötelességünk a Megváltó bemutatása, magasztalása a sötétségben tévelygő embereknek. Nem mi fogjuk a gazdasági válságot megszüntetni, de rajtunk múlik, hogy felismerhetőek legyenek azok a lelki erők, amelyek elengedhetetlenek a váltás idején. Nem a mi feladatunk a tökeerős társadalom kiépítése, de szükség szerű, hogy Isten gyermekei tudatosan hordozzák, és másokkal megosszák a lelki tőkét, amit éppen karácsonykor Krisztusban ismerhetett fel a világ.

Krisztusban kapott lelki töke elemi változatlanok: közösség, bizalom, lelkiesség, önzetlenség, önkéntesség és mindent áthatoló szeretet. Ilyen az a szentély, amelyre ráragyogott Isten arca, amely hatékonyan munkálja övéinek életét, amely Krisztus testében az egyház.

Ünneplő életformáért kell imádkoznunk, hogy Aki megszületett uralkodjon bennünk, hogy hálások legyünk újjászületésünkért, és hogy naponta kérhessük a karácsonyos hétköznapok megáldását.

Kedves Testvéreim! Lelkipásztorok, presbiterek, imádkozó gyülekezeti tagok, hordozói va-

gyunk Isten ajándékának. A lelki töke (minden más tőkénél lényegesebb és értékesebb tulajdon) sáfárai vagyunk. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy ezt a kincset csak megőrizzük, avagy fősvény féltékenységgel olykor osszunk belőle. Amennyiben Krisztus akaratát teljesítjük, a lelki töke előbb kétszereződik, majd folyamatosan szaporodik és működésbe lendül (Mt 25, 14-30). Ez a csoda akkor is jelentkezik, ha napjainkban ijesztő adatok látnak napvilágot felekezettünk, magyar nemzetünk állapotáról. Éppen a sötétség kísértésében kell a karácsonyi fényt felragyogtatni. Ebben a fényben kell az egyház lelki tőkéje mellé felsorakozni, hogy együtt erősebben megküzdhesünk gondjainkkal.

Érdemes karácsonyi ünneplő lélekkel engedelmesen követni Isten szavát: „*Legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsátsatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban.*” (Ef 4, 32)

Isten jósága megszületett. Szülessen meg az új ember bennünk, aki új életformájával sokaknak kívánatosá teszi istenországát.

Áldja meg Isten valamennyiünk karácsonyát Krisztus érdeméért.

Nagyváradon, 2011 Adventjében

FIRKA

Szöveg nélkül. Adorjáni László karikatúrája

„NE FÉLJETEK, MERT...”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

nem ideológia. Ezt nem lehet megmagyarázni, sőt megérteni sem lehet. Nem következik semmiféle előfeltételből, semmiféle szükségéből; itt nincs szó közjóról, nevelésről, társadalmi fejlődésről. Itt arról van szó, hogy a szabad és szuverén Istennek tetszett felénk fordulni, s egyedül önmaga határozta szeretetből testbe öltözött a betlehemi gyermek képében. Azt akarta, hogy olyan legyen, mint mi. Hogy mi olyanok legyünk, mint Ő. Ez éppen olyan csoda, mint a világ teremtése, a Szentlélektől való fogantatás, a szűztől való születés, mint a feltámadás. Világot, történelmet, mindenséget áttörő szeretet ez. S éppen téged keres, reád özönlik, ellen tudsz-e állani ennek?

Ezt a szeretetet hit által lehet elfogadni. A hit az egyetlen út arra, hogy felfogjuk, feléljük, megmámorosodjunk tőle, és elteljünk vele. Az kell hozzá, hogy valóságképpen ragadjuk meg és rábizzuk magunkat teljesen, mint a világosságra, mint az útra, mint a kenyérré. Éljük vele, mind életünkben, mind halálunkban. Ez a hit legyen legfőbb nyereségünk és egyetlenegy vigasztalásunk.

Imádkozunk! Atyánk, az Úr Jézus Krisztusban! Légy áldott, hogy szerettél. Százézer-szer áldott, hogy megszületett Fiadat adtad érettünk. A Szentet, az Ártatlant, mi érettünk nyomorult bűnösökért, hogy segíts Szentlekeddel, hogy hitünkkel átkaroljuk Őt, Neki adjuk testünket, lelkünket s Tőle soha többé el ne szakadjunk, sem életben, sem halálban, sem a boldog örökkévalóságban. Ámen.

Ravasz László (1882–1975) a magyar református egyház 20. századi történelmének egyik legnagyobb hatású alakja, erdélyi főjegyző, majd dunamelléki püspök. 1948-ban lemondott minden tisztségéről, visszavonult az egyházi közéletől. 1953-ig maradt Kálvin téri lelkész, majd Leányfalura költözött. 1956 októberének végén lelkészek egy csoportja visszahívta Budapestre. Ismét a Kálvin téren szolgált és megszervezte a Megújulási Mozgalmat. A mozgalom a megtorlás terhe alatt elhalt, Ravasz László pedig 1957 húsvétján végleg Leányfalura távozott.

Év végi számvetés, szerzői névsor

A Harangszó 22. évfolyamának végéhez érve köszönjük Kedves Olvasóink egész évi hűségét, lapunk melletti kitartását. Idén is Koltó-katalinban olvasták a legnagyobb példányszámban lapunkat. Ezúton is köszönjük lelkipásztorunknak (Varga Károly) és ottani olvasóinknak bő két évtizede lankadatlan hűségüket.

Az ökumenikus imaheti szolgálatok és más gyülekezeti, illetve kerületi események alkalmat szolgáltattak a személyes találkozásokra, író-olvasó találkozóakra, a lap bemutatására, együttműködések kiépítésére.

Köszönetet mondunk továbbá bel- (Babes Arday Erika, Petrikó Ildikó) és külmunkatársaink (Balázné Kiss Csilla, Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond), valamint szerzőink, levélíróink, terjesztőink egész éves szolgálataiért és írásaiért. Illesse köszönet az egyházkerületi nyomda vezetőjét (Wagner Erik) a testvéri együttműködésért, és alkalmazottait, (Papp Zsigmond, Kovács Mária) lelkes és megbízható munkájukért.

Ez évben médiapartnerként támogattuk a szatmári Hajnal akar lenni népdalversenyt, a Független Ifjúsági Keresztény Fesztivált, az Erdélyi Magyar Ifjak EMI táborát, az Egyházkerületi Adventi Zene-fesztivált, hozzájárultunk az élesdi Lugosi Mihály Szépolvasó Verseny díjazásához. Missziói kezdeményezésünk során idén is ingyen postáztuk lapunkat egyházkerületünk nyugalmazott lelkipásztorainak. Emellett kórházakba, magyarországi egyházi eseményekre, a Partiumi Keresztény Egyetemre és az Arany János kollégiumba, valamint a gyergyói EMI Táborba is eljuttottuk lapunk missziós példányai.

Az új év elején immár negyedik éve lép a harangszo.blogspot.com címen elérhető internetes kiadásunk. Az egyszerű, de rovatokkal, adatbázisokkal tarkított, majd minden nap frissített oldalra átlagosan napi 250-300 olvasó kattint rá. Olvasóink 50 százaléka romániai illetőségű, 30 százalék az anyaországi érdeklődők aránya, a fennmaradó 20 százalék pedig a világ legkülönbözőbb pontjain olvassa a Harangszó internetes kiadását.

Imádságos szívvel kérjük életünk Szerkesztőjét, hogy az új esztendőben is vezérelje, áldja és újítsa meg az egyházi sajtóban tevékenykedő munkatársakat szolgálatukban, családi életükben egyaránt.

Végezetül következnek ideai szerzőink névsorát ismertető listánk. A Harangszó szerzői voltak 2011-ben:

A. Kis Béla, Acsádi Annamária, Adorjáni László, Antal Attila, Balázné Kiss Csilla, Balázs Dénes, Barabás Mihály, Barabás Zoltán, Barabás Tünde Erzsébet, Balvinszky Sándor, Barna Antal, Bányai László, Benkő Timea, Bereczki András, Berke Sándor, Bertalan Gábor, Békefy Lajos, Békefy-Röhrig Klaudia, Bodnár Lajos, Bojtor István,

Gy. Szabó Béla alkotása

OLOSZ LAJOS

Szilveszter

*Ha feketekék estébe kilépek
s temérdek csillag némán rámragyog,
egyedül vagyok szakadó csendbe,
vállaimmal boltívet emelek,
tépem a mellem, Te szent Élet
és mélyeseg sebeket takarok.
Sebek nélkül nem is igazi,
– megcsalni magamat nem hagyom –
vágymat ép és szent Szép után,
Élet, azért engedd fellebogni
feketekék éj utáni,
halvány hajnalon.*

Bogya Kis Mária, Boros Árpád, Boros István, Boros J. Attila, Bogdán Zsolt, Bohács Ilona, Czanik András, Csanádi János, Csákvári Dániel, Csép Sándor, Csiszér Norbert Loránd, Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka, Csíki Sándor, Csomay Árpád, Csohány János, Csúry István, Demeter Viola, Dénes József, Dinnyés József, Diósi Gábor Ferenc, Dombi Annamária, Dukrét Géza, Duray Miklós, Ecsedi Árpád, Emődi Tamás, Eszenyeiné Széles Mária, Farkas Antal, Farkas Rozália, Fazekas Ferenc Sándor, Fábrián Tibor, Fülöp János, Gavrucz Nagy László, Gábor Juliánna, Gál Sándor, Ifj. Geréb Miklós, Géresi Róbert, Gyököcsy Endre, Hermán M. János, Hevesi Mónár József, Hover Zsolt, Ilyés Szeréna, Jock Evelin, Józsa Ferencz, Józsa Emese, Józsa Márta, Kató Margit, Kánya Zsolt Attila, Kiss Gábor, Kemény Melinda, Kerekes József, Képiró Gyula Jenő, Komádi Sándor, Ifj. Koszta Endre, Kovács Éva, Kovács Sándor, Kojza Péter, Kósa Andrea, Kulcsár Árpád, Kupán Árpád, Kun László, Kurta-Tötös Szabolcs, Kürti Tamás, Lakatos Nella, László Kálmán, Létai István, Lévai Attila, Lovász István, Lőrincz Lóránd-Péter, Lukács József, Makay Botond, Makaricz Katalin, Megyasszai Attila, Megyasszai Júlia, Miklós János, Miklya Zsolt, Medve A. Sándor, Molnár János, Molnár Lilla, Muszka Sára, Müller Dezső, Nagy Andrea, Nagy Árpád, Nacsádiné Csuka Melinda, Nagy József Barna, Negrúné Ruha Erzsébet, Orbán Ildi, Orbán Levente, Orosz Otília Valéria, Oláh Géza, Pál László, Pálfi József, Pataki István, Pataki Levente, Peres Imre, Pelok Gabriella, Pozán Edit, Püsök Sándor Csaba, Rác Ervin, Ráksi Lajos, Rákosi Jenő, Ifj. Réman István, Réman Katalin, Romok Márta, Salánki István, Sándor Lajos, Sántha Levente, Sárkány Viola, Schneider Piroska, Sebestyén Elek, Ifj. Sebők Zoltán, Soós Sándor, Szabó Attila, Szabó Csilla, Szabó Gabriella, Szakács Zoltán, Szekeres Sándor, Széll Katalin, Szilasi Ildikó, Szőnyi Levente, Szűcs Imre, Szűcs János, Tar Renáta, Tolnay István, Tóbiás István, Tóth János, Tóth Rozália, Tóth Zsigmond, Török Sándor, Tökés László, Vargha Balázs, Varga Attila, Varga Károly, Vásárhelyi Gábor, Varga Augusztá, Varga László, Varga Vilmos, Váczi Gábor, Vetési László, Veres-Kovács Attila, Venter Miklós, Veres Piroska, Visky István, Vinczéné Pálfi Judit, Vincze Zoltán, Wagner Erik, Zsiskú János.

FÁBIÁN TIBOR felelős szerkesztő

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. Szerkesztőségi titkár – olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Balázné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovei (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com. A terjesztés a lelkési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.